

УДК 664.68

В. О. Коваленко, студент магістратури

Л. В. Стахурська, асистент кафедри технології харчування та ресторанного бізнесу

О. В. Коваль, к.т.н., асистент кафедри технології харчування та ресторанного бізнесу, кандидат технічних наук

Національний університет харчових технологій м. Київ

ВИКОРИСТАННЯ СОЄВОГО БОРОШНА В ЯКОСТІ БІЛКОВОГО ЗБАГАЧУВАЧА НАПІВФАБРИКАТУ «ПРОФІТРОЛІ»

Переважній кількості населення України притаманний вуглеводний тип харчування. Подібний раціон забезпечує достатню калорійність, але спонукає розвиток білкової нестачі. Економічно обґрунтованим вирішенням проблеми незбалансованості раціону населення є використання зерна й насіння зернобобових та олійних культур, які за хімічним складом близькі до м'ясо-молочних продуктів і в 3-4 рази дешевші.

Оптимальними для даного випадку є продукти переробки сої, яка є джерелом незамінних амінокислот та має високий показник вмісту білка.

На сьогоднішній день у світі великомасштабно виготовляють соєве борошно. Використання його дає змогу поліпшити біологічну цінність, смакові властивості, продовжити терміни зберігання хліба, борошняних кулінарних та кондитерських виробів.

Вміст білка у соєвому борошні до 52%, що набагато вище, ніж у борошні з зернових культур. За вмістом білка 500 г такого борошна можна прирівняти до кілограма м'якого сиру, 2,5 кг - хліба, 40 курячих яєць, 32 склянок молока.

У кондитерській та хлібопекарській промисловості рекомендується використання напівзнежиреного дезодорованого соєвого борошна з ціллю мінімального впливу специфічного запаху і смаку сої та збереження органолептичних показників готової продукції.

Даний підхід можна застосувати для отримати напівфабрикату «Профітролі» спеціального призначення, з підвищеним вмістом білку.

Особливістю напівфабрикатів з заварного тіста являється утворення всередині великих порожнин, які надалі заповнюють кремом або начинкою.

На задовільний результат застосування соєвого борошна у рецептурі впливає якість пшеничної клейковини борошна. Рекомендації з використання соєвого борошна обов'язково повинні бути скоректовані в відповідності з цими факторами.

З метою підбору оптимальної рецептури напівфабрикату профіт ролей було проведено ряд пробних випікань із частковою заміною пшеничного борошна на соєве напівзнежирене дезодороване в кількості 10%, 15%, 20%,

25% від загальної маси пшеничного борошна в оригінальній рецептурі профтролей (№1072 «Профітролі» за збірником рецептур).

Під час пробних випікань було встановлено, що в готових напівфабрикатах не утворюється порожнина, яка є особливістю виробів з заварного тіста, що зумовлюється високим показником водопоглинання соєвого борошна та відсутністю у складі соєвого борошна клейковини. Саме тому доцільним було рішення додати до тіста у відповідній пропорції заміни борошна пшеничну клейковину. Після додавання сухої клейковини якість готових напівфабрикатів зросла та порожнина утворювалась як і в контрольному зразку.

За органолептичними показниками дані зразки наближаються до показників контролю. Було здійснено розрахунок розрахунок амінокислотних скорів досліджуваних зразків, що і стало вирішальним у виборі оптимальної рецептури.

Таблиця 1

Розрахункові дані амінокислотних скорів досліджуваних зразків

Амінокислотний скор / Дослідний зразок	Валін	Ізолейцин	Лейцин	Лізин	Метионін+цистин	Треонін	Триптофан	Фенілаланін+тирозин
Контрольний зразок	109,2	64	117,2	95	135,7	102	135	137
10% заміни	121	74	132	105	145	113,5	154	162
15% заміни	122	75	134	104,5	143	114	156	166
20% заміни	120	75	134	104	140	113,5	156	167
25% заміни	119	75	133	103	137	112,5	156	167,5

Згідно розрахунків досліджуваних зразків, оптимальним відсотком заміни пшеничного борошна на соєве є показник 15%. Саме тому дана рецептура являється остаточною в даній науково-дослідницькій роботі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Soy in human foods //American Soybean Association / Brusels. - 2000. P. 17.
2. Соя в лечебно - профилактическом и детском питании/ Л.В. Гапонова, Т.Т. Логвинова, А.В. Першикова, Е.И. Решетник// Молочная промышленность.– 1999.–№5.–С.25-27.
3. Soy in human foods //American Soybean Association / Brusels. - 2000. P. 17.
4. Соловйова В. Зернобобові в раціоні// Харчова і переробна промисловість.-1998.-№2.-С.24.